Sönderjylland

Aarsfest for Indre-Mission i Nordslesvig.

„Kirkelig Forening for Indre Mission i Nordslesvig" holdt Onsdag den 28. Sept. Aarsfest paa „Kolosseum" i Sønderborg. Mødet aabnedes henad Totiden med Afsyngelse af en Salme.

Pastor Tonnesen af Hoptrup bad derpaa en Bøn, hvorefter han holdt Foredrag.

Der har, udtalte han ifølge „Flensborg Avis", vist aldrig været en Tid, hvor Følelsen af, at en Præsts Evne ikke slaar til i et Sogn, har været saa stærk som i vor Tid. En Præst, der kender sin Begrænsning, trænger til Medhjælp. Der appelleres da til Lægfolks Hjælp. Hvad Indre Mission vil er netop dette, at henvende sig til Lægfolk om deres Hjælp, vi befinder os herved i godt Selskab.

I 1520 skrev Luther sit vældige Skrift til Adelen. Han vilde se bort fra Biser og Præster og gaa til Lægfolk. Han mente, at Adelen var det Lægfolk, der den Gang sad inde med de Egenskaber, som kunde yde noget til Guds Riges Vækst. — Hver den, der var døbt, var Præst, thi han var født i Gud. Forskellen er kun, at en Præst frem for andre, for en Ordens Skyld, kan faa et Embede.

Naar Talen er om Lægfolk, saa tænker vi ikke paa de 22 Missionærer, vi har her i Nordslesvig, men paa en langt større Kreds af Mænd og Kvinder, som sidder hist og her. Og vi befinder os i godt Selskab, naar vi appellerer til dem. Vi er herved ikke blot i Slægt med Luther, men ogsaa med Paulus, naar han henvender sig til de Ældste i Efesus.

Saa smaat det end kan være med Troslivet i et Sogn, Gud har dog sine Folk overalt, og vi kan henvende os til dem om Hjælp. Vi kan spørge: Hvilke Egenskaber maa disse Folk have? Paulus siger, den Helligaand har sat eder til Tillidsmænd, den har gjort eder til troende Mennesker. Det er netop Helligaandens Værk. Gennem ham faar Mennesket et nyt Livssyn. Det er den første Egenskab, de maa have, som vi henvender os til.

Det andet er, at de har faaet Guds Naadegave. Overalt, hvor et Menneske bliver et nyt, troende Menneske, der kommer Helligaanden og udruster med Naadegaver, saa det kan optage en god Gerning. Der er dem, som har særligt Greb paa at tale med bekymrede Sjæle, nogle kan tale med Børn, andre med unge.

Nu er det, at vi vil rette en Appel til alle dem hist og her, hvor Helligaanden har gjort denne dobbelte Gerning: omvendt Menneskene og udrustet dem med særlige Naadegaver. De skal i Arbejde. Det er Mission.

Hvem er det da, der skal arbejdes paa? Det er alle dem, som er erhvervede med Guds eget Blod til Guds Hjord, hvor langt de end kan synes nede. Og der skal værnes mod Ulve, der kommer udefra for at splitte Menigheden, saavel som mod de Farer, der truer indefra. Af saadanne Farer er der mange. I vor Tid, hvor man maa være dristig for at naa fremad, kan det økonomiske blive saadanne Ulve; det samme gælder Oplysning, Sport og meget andet. Alt det kan blive Surrogater for Kristendom. Forlystelserne, Nydelserne har i vore Dage faaet et helt andet Præg end før. Disse mange offentlige Fester, der holdes, truer ogsaa Guds Menighed.

Indre Mission er et Nødskrig fra alle dem, som af egen Erfaring ved, hvad det er at være fortabt. Det er disse, som skal tage fat.

Der kan være en Trøst i at tænke paa, hvad Fædrene har arbejdet. Vi har jo Mænd og Kvinder, der har paamindet deres Medmennesker om at søge Herren. Skal alt det være forgæves, hvad en Hans Adolf Brorson har sunget om i Tønder og paa Bispestolen i Ribe, og hvad alle de andre mange rundt omkring i Landet har arbejdet for? De var maaske tidt de stille i Landet, og dog var de levende Vidner. Alt det kan ikke være forgæves. Og alle de Hellige giver Gud en Arv.

Der er ofte megen Modstand og kun liden Forstaaelse. Det hele kan synes forgæves. Jeg anbefaler da Guds Ord, som opbygger og giver en Arv. Opbyggelsen bestaar ikke blot i, at den rører Følelser, men den giver Vækst i Erkendelsen. Der maa alle Vegne dannes Samfund, hvor der opbygges, saa de kan staa mod et Lærdoms Vejr, der kommer dem i Møde. Saa vokser Troen blandt de Hellige.

Vejen kan blive baade lang og trang. Der er noget, der hedder Frafald, og der er Grøfter at falde i. Man kan leve paa de Erfaringer, man gjorde i sin Omvendelse, og ikke naa videre. Maalet naas kun gennem Guds Ord. Han, som begyndte den gode Gerning i eder, vil ogsaa fuldkomme den indtil Kristi Dag.

Drøftelse.

Efter at man havde sunget en Salme, foreslog Pastor Tonnesen, at der blev samtalet om de forskellige Spørgsmaal, han havde været inde paa. Hvorfor er det nødvendigt i vor Tid at henvende sig til Lægfolk for at tage fat? Hænger det sammen med Forholdene, at vi Præster langt mere trænger til Medhjælp end før? Forholdene er blevne indviklede, der stilles langt større Krav, derfor trænges der til Medhjælp.

Forskellige Talere fremdrog Træk, hvorfor Lægfolkene maatte med. Til Dels kunde Præsterne ikke engang have Overblik over de mange nedbrydende Kræfter, der søgte at gøre sig gældende.

Det næste Spørgsmaal stilledes saaledes: Hvilke Egenskaber maa de have, som skal yde denne Hjælp, og har vi dem?

Det blev gentagne Gange her fremhævet, at mange, efter at de var omvendte, havde faaet disse Gaver, der er nødvendige. Flere betonede, at Arbejdet ikke var saa let, naar Kundskaberne paa mange Omraader savnedes. Det hele kunde da let synes fattigt, fordi det da blev en meget begrænset Kreds, af hvem Arbejdet kunde optages. Fra anden Side advares mod at give for megen Plads for Ængstelighed og Forsigtighed.

Pastor Hansen af Dybbøl mente, at man maatte ind paa de praktiske Forhold. Der var stedlige Vanskeligheder, som gjorde sig gældende paa Als og Sundved. Vi maa have levende Forstaaelse for dette og for de Folk, vi lever iblandt, ellers bliver Døren lukket. Spørgsmaalet maa da blive i Dag: hvad skal vi gøre, og hvordan skal vi gøre det?

Past. Nissen af Broager mente, det var jo godt nok at blive Jøde for Jøder og Græker for Grækere, og at der kunde tages Hensyn til Folk, men det var nu ikke det, der gjorde Folk til Kristne. Der skulde ikke gøres mange Kunster, men kun prædikes Kristi Evangelium.

Past. Tonnesen sluttede Forhandlingen med at fremhæve, at der ikke skulde gøres noget særligt med Læren. Indre Mission var ikke et Parti, en Sekt, men Arbejde. Men det har sin Betydning, at man viser Forstaaelse for de Folk, man arbejder iblandt. Dette hjælper for Eksempel Diakonisserne. Det, at man kan sætte sig ind i andres Tankegang, at man viser, at man vil tjene dem og ikke herske over dem, det har sin Betydning. Der maa være Tillid. Hvad betyder det ikke mellem Naboer eller mellem Slægt, altsaa i det mindre Arbejde, selv om det er Guds Ord, der skal omvende.

Efter at Salmen „Slip os arme ej" var sungen, var der Gudstjeneste i Kirken, hvor Past. Nissen af Broager prædikede. Herefter var der kristeligt Diskussionsmøde paa „Kolosseum", hvor Missionær Lund af Hadersley indledede. Alt foregik paa Dansk.

Præstemangelen i Nordslesvig. Pastor Rønnau i Løgumkloster er bleven valgt til Sognepræst i Albersdorf i Holsten. Naar Past. Rønnau er rejst bort, findes der ifølg. „Mm." i alt 12 ledige Præstekald i Nordslesvig. Da Nordslesvig har henved 110 Præstekald med dansk Kirkesprog, er en Niendedel altsaa uden Præst. Og da der for det første ikke kan ventes en større Tilvækst af yngre Præster, vil en Række Menigheder foreløbig være nødsaget til at give sig tilfreds uden egen Præst.

Mads Egholms mærkelige Skæbne. Det er, som meddelt, Landraad Dryander, der har paabegyndt den mærkelige Forholdsregel at udvise Folk fra deres Fødestavn, uden at der angives nogen indlysende Grund. Tilfældet med Mads Egholm i Brøns synes imidlertid ikke at være saa ligetil, som den unge Landraad maaske havde troet.

Efter at Mads Egholm var udvist for anden Gang af Hadersley Amt og denne Gang med kun 3 Dages Varsel, fik han ifl. „Mm." Besøg af Amtstjeneren i Skærbæk, som spurgte, om han ikke var flyttet ud af Amtet endnu.

— Nej, svarede Mads Egholm og blev vedvarende i sin Plads.

Næste Dag indfandt Amtstjeneren sig paa ny og spurgte, om han virkelig ikke havde pakket sit Tøj endnu.

— Nej, svarede Mads Egholm og blev, hvor han var.

— Ja, men vil De da virkelig ikke rejse? spurgte Amtstjeneren videre.

— Nej, jeg vil ikke, svarede Mads Egholm. Jeg bliver her!

Saa gik Amtstjeneren med den Besked.

Nogle Dage efter var Mads Egholm et Ærinde paa Skærbæk Apotek. Her meddelte Amtsforstanderen og Apotekeren, der er forenet i een og samme Person, ham, at Landraaden yderligere havde forlænget Fristen med 8 Dage.

Denne Meddelelse tog Mads rolig til Efterretning, uden at Situationen forandrede sig. Nu har han jo imidlertid faaet Besked om, at Udvisningsfristen yderligere er forlænget til 1. April 1911. Desuden har Landraaden givet Amtsforstanderen Ordre til at bistaa Mads Egholm med Raad og Daad, for at han kan finde en god Plads udenfor Amtet.

Men intet Menneske kan begribe, hvorfor Landraad Dryander absolut vil have den skikkelige Mads Egholm ud af Amtet, da han i enhver Henseende er en Pryd for sin Stand. Mads Egholm agter da heller ikke at flytte. Han har det godt, hvor han er.

Sønderjydernes Mod. Bladet „Middelfart Venstreblad" har rettet det Spørgsmaal til Pastor Rosenstand fra Vester Vedsted: Hvordan staar Modet hos Sønderjyderne i disse Dage?

Pastor Rosenstand, hvis Menighed danner Grænsen Syd for Ribe, udtalte overfor Bladet: „Jo, de taber ikke let Modet, ved De nok. Og den Køllerpolitik, som nylig er indledet, vil vistnok snart igen være forbi. Man er bleven bange for at gaa for haardt frem. Saaledes har jeg hørt, at den tyske Gesandt i København, Von Waldthausen, vil se Askov og bag efter aflægge Besøg hos Landdagsmand Kloppenborg - Skrumsager — i det hele søge rigtigt at komme ind i Forholdene. Sker dette, vil han ogsaa forstaa, at Sønderjyderne er i deres fulde Ret, og at Preussernes Tvangsforanstaltninger er ganske uhjemlede."

Gode Tider. Fra Egnen Syd for Tønder skrives til „Vestslesvigs Tidende":

I Aar hører man ingen Klager fra Landmændene. Kvægpriserne er høje, og Bønderne her sørger ikke over, at Berlinerne maa betale 1 Mark 80 Penning for hvert Pund godt Kød, de ønsker at spise. Hos os koster det bedste dog kun 1 Mark 20 Penning. Men lad Berlinerne om det. Græsserne her tjener i Aar gennemsnitlig 150 Mark pr. Høved. Naar en Mand græsser 100 Stykker Kreaturer, hvilket aldeles ikke er sjældent, giver det en Indtægt af 15,000 Mark. Man kan godt antage, at en Del skal fradrages til Bankrenter og andre Udgifter; men der bliver i alt Fald en køn Stilling tilovers endda. Det sker ogsaa tidt, at flere Gaardmænd slaar sig sammen, laaner en Sum om Foraaret og græsser i Fællesskab. Selv om der er tre Mænd om et halvt Hundrede Stykker Kreaturer, bliver det en pæn Ekstraindtægt i Aar paa et Par Tusind Mark. Og herved maa man huske paa, at de almindelige Udgifter til Renter af faste Laan, Føde og Klæder klares af Gaardens Drift og ikke kommer Græsningen ved.

Men saa godt er det naturligvis ikke hvert Aar.

Hadersley. Dødsfald. Forhenværende Dyrlæge Jørgen Hansen Bjørnshauge, som i de sidste Aar har boet her i Byen, er i Aftes efter kun tre Dages Sygeleje død i en Alder af 79 Aar. Han var født paa Sillerupgaard og var Dyrlæge i Aabenraa fra 1855 til 1901, da han flyttede her til Byen.

I Aabenraa var han i sin Tid en meget anset Mand; han beklædte i en Aarrække Posten som Formand for Folkebanken og var ligeledes en Del Aar Formand for „Aabenraa Amts Landboforening", desuden var han Ejer af Bladene „Dannevirke" og „Freja" fra 1878 til 1900.

Uheldige Formuesomstændigheder, skriver „Mm." gjorde, at han mistede den Indflydelse, han sad inde med i danske Kredse, og han forsøgte da at komme økonomisk paa Fode igen ved at forhandle med vore politiske Modstandere, hvilket han dog tilsyneladende ikke havde noget Udbytte af. I de senere Aar, da han paa Grund af sin Handlemaade havde mistet sine tidligere Venner, levede han i Stilhed af en Livrente, som var udsat til ham af en ugift afdød Broder.

Om Kirkevalget i Frue Sogn, Søndag den 25. Sept. skriver Embedsmandsbladet blandt andet:

„Som det var at forudse, blev Tyskernes Kandidater valgt og det med et for Foranstalterne af den anden Kandidatliste samt deres Vælgere lidet glædeligt Flertal." Fortyskningsbladet har næppe tænkt over, bemærker „Mm.", hvad Resultatet vilde have blevet, i Fald de 1200 Vælgere, der blev hjemme, var mødt, saa var det nok blevet anderledes.

Gramby. Om Afskedsfesten for Missionær Terp og Hustru i Gæstgiver Schmidts store Sal, hvorom vi sidst, meddelt, skal vi her videre meddele efter „Mm.":

Missionær Brodersen af Kristiansfelt indledede Festen med 3. Vers of 33. Kapitel i 5. Mosebog: „Visseligen, han elsker Folkene; alle hans Hellige er i din, det er Guds Haand." Gud elsker ikke et bestemt Folk, men han elsker Folkene, derfor skal hans Ord ogsaa bringes til Afrika. Og den, der i Sandhed tilhører Herren og vil gaa Bud for ham, maa ogsaa tilegne sig Forjættelsen, alle hans Hellige er i din Haand.

Dernæst talte Pastor Petersen af Skodborg. Hans Tekst var Lukas 19. Kapitel, 29.—38. Vers. Taleren betonede særlig de Ord af Jesus til hans Disciple: „Herren har det behov!" Menneskene formaar ikke at omvende Hedningerne, men Vidnesbyrdet, de bringer, er mægtigt til at skabe Lys i Mørket. Derfor har Herren sine Sendebud behov. For de bortdragendes Paarørende, skal det ogsaa være et Trøstens Ord i Afskeden, at Herren har det behov.

Efter et Ophold, i hvilket der blev drukket Kaffe, talte Pastor Schmidt af Jels i Tilknytning til Pauli Formaning til hans unge Discipel Timotheus i 2. Kapitel om at blive stærk i den Naade, som er i Kristus Jesus osv. Man kan kun være en god Jesu Kristi Stridsmand, naar Jesus er bleven stor for en. I gaar ud til Kamp mod det mørke Hedenskab, henvendte han sig til de to, der skal drage bort, men det er en Ære at gaa Bud fra Jesus. Det er en stor Sag, men den store Frelser gaar med, og han vil være med eder under Kamplarmens Bulder, thi Sagen er Herrens.

Til Slutning takkede Missionær Terp Vennerne for al den Kærlighed, de havde vist ham og hans Hustru, og bad, at de fremdeles vilde mindes dem i deres Forbøn. Han sluttede med Hilsenen: Naade være med alle dem, som elsker vor Herre Jesus i Uforkrænkelighed

Forinden den store Forsamling skiltes, sang man: „Herrens Venner, ingen Sinde mødes skal for sidste Gang".

Kvitteringer.

Til Indremissionen.

Før kvitteret, Kbl. Nr. 41	$1,095.14
Ved Minn. Kreds Kasserer	29.80
Audubon, Iowa, Ebenezer Mghs. Oktoberoffer	24.00
Spencer, Iowa: Bethania Mghs Oktoberoffer	14.51
Dannebrog, Nebr.: Overskud ved Missionsmøde	11.28
Frederiksborg, Nebr.: Overskud fra Høstfesten	8.00
Tilsammen	$1,182.73

Til Indianermissionen

Før kvitteret, Kbl. Nr. 41	$428.86
Hampton, Nebr.: Immanuels Mghs. Kvindeforening	10.00
Northfield, Minn.: St. Peters Mghs Missionskasse	5.00
Northfield, Minn.: St Peters Mghs. Ungdomsforening	5.00
Hartland, Wis.: Elenora Rasmussen	1.00
Tilsammen	$449.86

Til Japanmissionen.

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 41	$1,295.11
Hampton, Nebr.: Immanuels d. ev.-luth. Mghs Piges Syforening ved Hampton til en Kirke	100.00
Hampton, Nebr.: Immanuels Mghs. Kvf.	10.00
Superior, Wis.: Immanuels Mghs. S. S. Offer	1.75
Easton, Cal.: de unge i Immanuels d. luth. Mgh.: Anna Pilegaard og Emma Olsen, hver $5. Lauritz Krestoffersen, Eli Hansen, Marie Smidt, hver $3. Casper Jensen, Walter Hansen, Jens Bentson, Grover Jensen, Chr. Larsen, Jens Christensen, Harald Marthedal, Dine Krestoffersen, Julia Jørgensen, Bergit Taugen, hver $2. Gustav Johansen, Marius Petersen, Kaj Poulsen, Louis Hammond, Andy Pile-Gaard, Samuel Engholm, Hans Nielsen, Chr. Petersen, Reinard Petersen, Martha Koppen, Lydia Hansen, Jennie Knudsen, Lydia Petersen, Dagmar Petersen, Laura Krogh, Sine Gørtz, Christine Pilegaard, Lillie Kringel, hver $1	57.00
Northfield, Minn.: St. Peters Mghs Missionskasse	5.00
Northfield, Minn.: St. Peters Mghs Ungdomsforening til en Kirke	5.00
Hartland, Wis.: Elenora Rasmussen	1.00
Trufant, Mich.: Sophie Andersen, Elna Kjær, hver $1 til en Kirke	2.00
Brush, Colo.: Christ Nielsen, Marie Iversen, hver $1, til en Kirke	2.00
Tilsammen	$1,478.86

Til Mormonmissionen.

Før kvitteret, Kbl. Nr. 41	$168.37
Frederiksborg, Nebr.: Overskud fra Høstfesten	7.35
Tilsammen	$175.72

Til Lærerløn.

Før kvitteret, Kbl. Nr. 39	$281.05
Evan, Minn.: A. O. Johnson	1.00
Ferndale, Cal.: Jacob Hansen $5. En unævnt $2	7.00
Hartland, Wis.: Elenora Rasmussen	1.00
Tilsammen	$290.05

Blair, Nebr., 14. Oktober 1910. Marcus Beck,
Kasf. for „D. fore. d. ev.-l. Kirke i Am."

Elk Horn Højskole og College

Skolen begyndte sit 32. Skoleaar den 4. Oktober med Indvielse af dens nye Bygninger, som er opført i Sommer og har alle moderne Bekvemmeligheder: Dampvarme, Gaslys, Badeværelser, o. s. v.

Lyse og rummelige Værelser — to Elever i hver.

Der tilbydes følgende Kursus:—

I Særligt Kursus: Engelsk for Indvandrere.

II Normal Course: Uddanner til Lærergerningen baade i de amerikanske og danske Skoler.

III Academic Course: Forberedelse til Universiteter og andre højere Skoler.

IV Business Course: Fuldstændigt Kursus i Bookkeeping, Typewriting and Shorthand.

V Preparatory Course: De almindelige Skolefag.

Betaling: $18.00 pr. Maaned eller 4 Uger.

Vinterterminen begynder 1. December.

For Katalog og nærmere Oplysninger skriv til

L. A. LAURSEN, Elk Horn College. Elk Horn, Iowa

THE WESTERN LAND ROLLER CO.,

Cushing, Nebr.

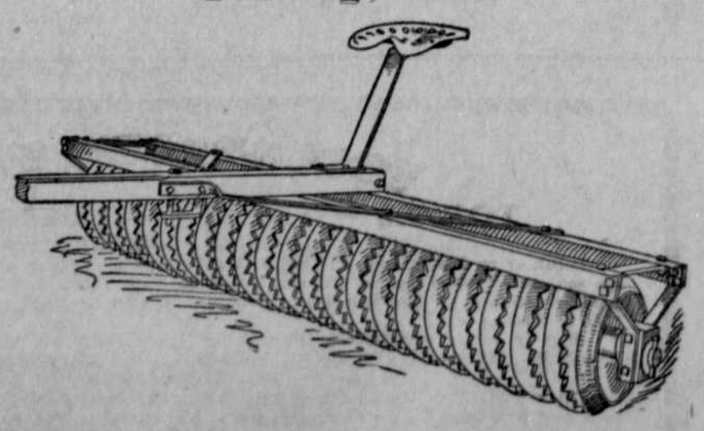

anbefaler sig til Farmere overalt i U. S. med denne udmærkede Tromle, som gör Arbejde for 3 Maskiner, idet den nemlig pulveriserer, pakker og efterlader en lös „Mulch" oven paa Jorden, som beskytter denne imod at törre ud.

Denne Tromle vil fortrænge alle andre Maskiner. Dette skyldes ikke alene de glimrende Resultater, vi har fra vor egen Farming, men den har fuldtud tilfredsstillet alle Brugerne, som har arbejdet med den. Hvor disse Tromler er brugt, er Sæden kommen langt bedre op end andre Steder, og har givet større Udbytte.

Om nærmere Underretning og Oplysning, samt Katalog og Priser, tilskriv

WESTERN LAND ROLLER CO., CUSHING, NEBR.

Korrespondance paa Skandinavisk besvares. BOX 100.

NB.—Tidligst Bestilling sikrer bedst Levering.